

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY BRALIN
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI
DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO
NA ROK 2017**

WSTĘP

Organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 239 z późniejszymi zmianami), inaczej zwane organizacjami non-profit, organizacjami wolontarystycznymi, organizacjami społecznymi lub trzecim sektorem, stanowią ważne ogniwo aktywności społeczno - gospodarczej i kulturalnej nowoczesnego demokratycznego państwa.

Obszarem aktywności tych organizacji jest przede wszystkim: upowszechnienie kultury fizycznej i sportu, pomoc społeczna, działalność charytatywna, ochrona zdrowia, edukacja, kultura, ochrona dziedzictwa narodowego a także wiele innych rodzajów działalności dla dobra publicznego. Działania tych organizacji stanowią istotę uzupełnienia działań organów administracji publicznej, często wyręczają te organy i współtworzą nowe zasady.

Organizacje te mogą mieć zwłaszcza duży udział w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych. Skuteczność rozwiązywania tych problemów zależy w dużym stopniu od ustalenia czytelnych zasad współpracy między gminą a organizacjami pozarządowymi w określonych dziedzinach aktywności społecznej i w określonym czasie.

Instrumentem służącym do ustalenia tych zasad jest roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi kościołów i związków wyznaniowych, a także ze stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego.

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:
 - 1) **Programie** - należy przez to rozumieć Program współpracy Gminy Bralin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2016;
 - 2) **Ustawie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 239 z późn. zm.);
 - 3) **Organizacjach** - należy przez to rozumieć prowadzące działalność pożytku publicznego podmioty wymienione w art. 3 ustawy;
 - 4) **Radzie Gminy** - należy przez to rozumieć Radę Gminy Bralin;
 - 5) **Gminie** - należy przez to rozumieć Gminę Bralin;
 - 6) **Urzędzie** - należy przez to rozumieć Urząd Gminy Bralin;
 - 7) **komórkach organizacyjnych** - rozumie się przez to referaty Urzędu Gminy Bralin;
 - 8) **konkursie** - należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy;
 - 9) **dotacji** - rozumie się przez to dotację w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 885 z późn. zm.);
 - 10) **podmiotach Programu** - rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy;
 - 11) **zadaniu publicznym** - rozumie się przez to zadania określone w art. 4 ustawy.

§ 2 Cele współpracy

1. Celem głównym współpracy Gminy Bralin z organizacjami pozarządowymi jest poprawa jakości życia oraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Bralin poprzez stwarzanie im możliwości i warunków do uczestnictwa w życiu publicznym.
2. Cele szczegółowe współpracy:
 - 1) promowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie aktywności mieszkańców Gminy;
 - 2) intensyfikacja działań na rzecz dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych;
 - 3) coraz lepsze poznawanie i diagnozowanie środowisk organizacji działających na terenie Gminy;
 - 4) integracja podmiotów prowadzących działalność obejmującą swym zakresem sferę zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy;
 - 5) otwarcie na innowacyjność oraz konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych;
 - 6) tworzenie warunków do wzmocnienia istniejących organizacji pozarządowych, powstawania nowych organizacji i inicjatyw obywatelskich;
 - 7) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych Gminy przez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych;
 - 8) współpraca sektora pozarządowego i społeczności lokalnych w kreowaniu polityki społecznej i gospodarczej;
 - 9) wspieranie oraz powierzanie organizacjom zadań publicznych.

§ 3 Zasady współpracy

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego opiera się na zasadach:

- 1) **pomocniczości i suwerenności stron:** Gmina, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznając ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie, współpracują z podmiotami Programu, a także wspierają ich działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
- 2) **partnerstwa:** Gmina traktuje organizacje pozarządowe jako równoprawnych partnerów w definiowaniu problemów społecznych, określaniu sposobów ich rozwiązywania oraz realizacji zadań publicznych, przez co oczekuje od organizacji pozarządowych aktywnego uczestnictwa w realizacji form wynikających ze współpracy;
- 3) **efektywności:** Gmina będzie dokonywała wyboru najbardziej efektywnego sposobu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, oczekując od organizacji sporządzania ofert zgodnie z wymaganiami przedstawionymi w specyfikacji zadania, rzetelnej realizacji powierzonych zadań, wywiązywania się z obowiązków rozliczenia finansowego i sprawozdawczości;
- 4) **uczciwej konkurencji:** Gmina będzie równorzędnie traktowała organizacje pozarządowe przy realizacji zadań publicznych, ogłaszając w tym samym czasie takie same założenia określające zadanie oraz stosując takie same kryteria oceny zgłoszonych ofert konkurujących podmiotów;
- 5) **jawności:** Gmina będzie dążyła do tego, aby wszelkie możliwości współpracy z organizacjami były powszechnie wiadome i dostępne oraz jasne i zrozumiałe w zakresie stosowanych procedur i kryteriów podejmowania decyzji, jak również w obszarze zamiarów, celów i środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych;
- 6) **legalności:** wszelkie działania organów Gminy oraz podmiotów Programu odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

§ 4 Przedmiot współpracy

1. Przedmiotem współpracy Gminy Bralin z organizacjami są:
 - 1) ustawowe zadania własne Gminy;
 - 2) zadania pożytku publicznego określone w art. 4 ustawy;
 - 3) wspólne określanie ważnych dla mieszkańców regionu potrzeb i tworzenie systemowych rozwiązań problemów społecznych;
 - 4) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
2. Priorytety oraz zadania realizowane w formie współpracy finansowej i pozafinansowej w poszczególnych obszarach przedstawione zostały w § 6 Programu.

§ 5

Formy współpracy

1. **Pozafinansowe** formy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi dotyczą m.in.:
 - 1) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ich skutecznej realizacji,
 - 2) konsultowania z organizacjami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących podstawowej działalności statutowej tych organizacji,
 - 3) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym;
 - 4) angażowania organizacji do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć;
 - 5) koordynacji działań i realizacji wspólnych przedsięwzięć i imprez;
 - 6) udzielania przez Przewodniczącego Rady Gminy oraz Wójta Gminy Bralin honorowego patronatu działaniom lub programom prowadzonym przez organizacje pozarządowe;
 - 7) zawieranie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów;
 - 8) podejmowania inicjatyw integrujących osoby zajmujące się współpracą z organizacjami pozarządowymi na terenie Gminy wokół zadań ważnych dla otoczenia lokalnego;
 - 9) inicjowania lub współorganizowania szkoleń, spotkań, konferencji podnoszących jakość pracy osób zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy;
 - 10) użytkowania bądź wynajmowania na preferencyjnych warunkach lokali i budynków komunalnych oraz udostępniania lokalu na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
 - 11) promocji działalności podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w lokalnych mediach.
2. Współpraca Gminy o charakterze **finansowym** może odbywać się w formach:
 - 1) powierzania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji;
 - 2) wspierania takiego zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji;
 - 3) zawierania umów o wykonanie inicjatywy lokalnej oraz umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 383 z późn. zm.).
3. Podstawowym trybem przekazywania środków finansowych organizacjom pozarządowym jest otwarty konkurs ofert. W przypadkach wskazanych przez ustawę dopuszczalne jest stosowanie innego trybu.

§ 6

Priorytety w realizacji zadań publicznych

1. Do priorytetowych zadań Gminy Bralin w 2017 roku we współpracy z podmiotami Programu należą zadania z:
 - 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
 - 2) działalności charytatywnej;
 - 3) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;

- 4) ochrony i promocji zdrowia;
 - 5) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
 - 6) wypoczynku dzieci i młodzieży;
 - 7) turystyki i krajoznawstwa poprzez:
 - uporządkowanie przestrzeni turystycznej,
 - promocję walorów turystycznych,
 - wspieranie inicjatyw promujących turystykę w Gminie;
 - 8) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego poprzez:
 - organizację zajęć kulturalnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Gminy,
 - organizację festiwali, konferencji, konkursów, kursów, plenerów, przeglądów, seminariów, warsztatów, wystaw oraz innych wydarzeń kulturalnych i artystycznych mających istotne znaczenie dla kultury na terenie Gminy,
 - organizację międzynarodowej wymiany kulturalnej;
 - 9) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej poprzez:
 - upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, poprzez prowadzenie zajęć w różnych dyscyplinach sportu,
 - organizacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Gminy, w szczególności zawodów sportowych, festynów, turniejów;
 - 10) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
 - 11) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez:
 - realizację i wspomaganie programów profilaktyczno-edukacyjnych podejmowanych przez różne grupy i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe na podstawie przedłożonych projektów,
 - wspomaganie wypoczynku dzieci i młodzieży zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych,
 - organizowanie kolonii i obozów oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży dotkniętych problemem alkoholowym,
 - realizacja programu w zakresie organizacji czasu wolnego oraz zajęć pozalekcyjnych;
 - 12) promocji i organizacji wolontariatu;
 - 13) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami poprzez:
 - upowszechniania wiedzy o Unii Europejskiej,
 - propagowanie współpracy i wymiany młodzieży oraz innych grup społecznych w ramach Gmin Partnerskich,
2. Rozszerzenie wykazu zadań, które mogą być powierzone organizacjom pozarządowym i podmiotom, może zostać dokonane na wniosek Wójta Gminy Bralin, po akceptacji ich przez radę w drodze zmiany uchwały w sprawie rocznego programu współpracy Gminy Bralin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

§ 7

Okres realizacji programu

„Program współpracy Gminy Bralin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2017” obowiązuje od 01.01.2017r. do 31.12.2017r.

§ 8

Sposób realizacji programu

1. Podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu są:
 - 1) Rada Gminy Bralin – w zakresie wyznaczania kierunków współpracy samorządu lokalnego z organizacjami oraz określania wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań realizowanych przez organizacje;
 - 2) Wójt Gminy Bralin - w zakresie bieżącej współpracy z organizacjami, a w szczególności:
 - a) ogłaszania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych oraz powoływania Komisji Konkursowych,
 - b) wybierania najkorzystniejszych ofert realizacji zadań publicznych na podstawie rekomendacji Komisji Konkursowych.
 - 4) organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym działaniom Województwa;
 - 5) Rada Działalności Pożytku Publicznego w sytuacji jej powołania.
2. Komórki organizacyjne Urzędu prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:
 - 1) przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań finansowanych ze środków Gminy;
 - 2) sporządzaniu sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami pozarządowymi;
 - 3) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
 - 4) udziale swoich przedstawicieli w spotkaniach i szkoleniach administracji dotyczących współpracy z organizacjami;
 - 5) w pozyskiwaniu środków z innych źródeł finansowania niż budżet Gminy;
 - 6) informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji;
 - 7) opiniowanie wniosków o dotacje ze źródeł zewnętrznych;
 - 8) promowanie ciekawych programów mogących uzyskać środki ze źródeł zewnętrznych;
3. Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji Gminy koordynuje realizację Programu pod względem merytorycznym oraz jest odpowiedzialny za wspieranie organizacji pozarządowych w ramach otwartych konkursów ofert.
4. Warunkiem zlecenia przez gminę organizacji pozarządowej lub podmiotowi zadania oraz przekazania środków z budżetu na jego realizację jest zawarcie pisemnej umowy z wnioskodawcą wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016r., poz. 1300).
5. Dotacje, o których mowa w pkt. 1, nie mogą być udzielone na:
 - 1) dotowanie przedsięwzięć, które są dofinansowane z budżetu Gminy lub jego funduszy celowych na podstawie przepisów szczególnych,
 - 2) pokrycie deficytu zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć oraz refundację kosztów,
 - 3) budowę, zakup budynków lub lokali, zakup gruntów,
 - 4) działalność gospodarczą podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
 - 5) udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym lub prawnym,
 - 6) działalność polityczną i religijną.

6. Organizacja pozarządowa i podmiot ubiegający się o wsparcie finansowe Gminy musi wykazać w składanej ofercie udział środków własnych w wysokości co najmniej 5% wartości zadania.
7. Zasady przekazywania środków na realizację zadań publicznych, tryb składania i rozpatrywania wniosków o udzielenie dotacji, sposób rozliczania dotacji i sposób kontroli wykonywanych zadań określają odrębne przepisy.
8. W przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z celami i zasadami określonymi w umowie, podmiot realizujący zadania traci prawo o ubieganie się o dotacje z budżetu Gminy w roku następnym.
9. Dofinansowanie realizacji zadań prowadzonych przez organizacje pozarządowe i podmioty przyznawane jest po uchwaleniu budżetu Gminy.

§ 9

Wysokość środków planowanych na realizację programu

Wysokość środków planowanych na realizację Programu zostanie określona w budżecie Rady Gminy Bralin na rok 2017. Wydatki związane z realizacją zadań, o których mowa w Programie nie mogą przekroczyć kwoty środków finansowanych zaplanowanych na ten cel w budżecie na rok 2017.

§ 10

Sposób oceny realizacji programu

1. Miernikami efektywności realizacji Programu w danym roku będą informacje dotyczące w szczególności:
 - 1) liczby ogłoszonych otwartych konkursów ofert;
 - 2) liczby ofert, które wpłynęły od organizacji;
 - 3) liczby umów zawartych z organizacjami na realizację zadań publicznych w ramach środków finansowych przekazanych organizacjom przez Gminę;
 - 4) wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych przez organizacje;
 - 5) liczby osób, które były adresatami (beneficjentami) działań publicznych realizowanych przez organizacje;
 - 6) liczby wspólnych przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe i Gminę;
 - 7) stopnia zgodności realizowanych przez organizacje zadań publicznych z priorytetami przyjętymi w Programie.
2. Bieżącym monitoringiem realizacji zadań Programu zajmuje się Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji Gminy.
3. Sprawozdanie zbiorcze na podstawie danych sporządzi Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji Gminy.
4. Wójt Gminy Bralin, nie później niż do dnia 31 maja 2018 roku, przedłoży Radzie Gminy Bralin sprawozdanie z realizacji Programu.
5. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, zostanie upublicznione na stronie internetowej Urzędu.

§ 11

Sposób tworzenia programu i przebieg konsultacji

1. Prace nad przygotowaniem Programu zostały zainicjowane i przeprowadzone przez Referat Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji Gminy.

2. Przygotowanie Programu objęło realizację w zaplanowanych terminach następujących działań:
 - 1) zebranie propozycji do projektu Programu zgłaszanych przez organizacje pozarządowe;
 - 2) przygotowanie przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu informacji na temat wysokości planowanych środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez organizacje oraz priorytetów w realizacji zadań publicznych;
 - 3) spotkanie z przedstawicielami komórek organizacyjnych Urzędu w celu skonsultowania informacji uzyskanych na temat wysokości planowanych środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez organizacje oraz priorytetów w realizacji zadań publicznych;
 - 4) rozpatrzenie opinii i uwag złożonych przez organizacje pozarządowe;
 - 5) opracowanie projektu Programu z uwzględnieniem opinii i uwag uzyskanych od organizacji oraz informacji od komórek organizacyjnych Urzędu;
 - 6) skierowanie projektu Programu do konsultacji poprzez upublicznienie na stronie internetowej Urzędu;
 - 7) rozpatrzenie opinii i uwag złożonych przez organizacje pozarządowe podczas konsultacji;
 - 8) przedłożenie Radzie Gminy Bralin projektu uchwały w sprawie przyjęcia Programu.
3. Po uchwaleniu przez Radę Gminy Programu zostanie on zamieszczony na stronie internetowej Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 12

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

Powołanie komisji konkursowej, zasady przeprowadzania konkursów, a w szczególności tryb oceny i kontroli wykonania zadań publicznych zleczanych do realizacji podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego określi Wójt Gminy Bralin w drodze zarządzenia.

§ 13

Postanowienia końcowe

1. Zmiany w Programie mogą być dokonywane w trybie uchwały Rady Gminy Bralin.
2. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Programie zastosowania mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.